OKRESNÝ ÚRAD KOŠICE
odbor starostlivosti o životné prostredie
oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja
Komenského 52, 041 26 Košice

Kópia

Číslo: OU-KE-OSZP2-2024/002698 Košice, 25.03.2024

ROZHODNUTIE

Okresný úrad Košice, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja (ďalej len „okresný úrad v sídle kraja"), ako miestne a vecne príslušný orgán štátnej správy na úseku environmentálnych záťaží podľa § 4 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v spojení s § 12 písm. d) zákona č. 409/2011 Z. z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o environmentálnych záťažiach"), konajúc v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok") a postupujúc v súlade s ustanoveniami § 14 zákona o environmentálnych záťažiach, na základe žiadosti predloženej spoločnosťou Slovenské elektrárne, a.s., so sídlom Mlynské nivy 47, 821 09 Bratislava 2, IČO: 35 829 052, podľa § 8 ods. 7 zákona o environmentálnych záťažiach

I.

s c h v a ľ u j e a k t u a l i z o v a n ý p l á n p r á c

na odstránenie environmentálnej záťaže, ktorá je v Registri environmentálnych záťaží evidovaná v časti B:

Názov environmentálnej záťaže: **MI (016) / Vojany – odkalisko EVO – SK/EZ/MI/498**
Názov a kód katastrálneho územia: k. ú. Vojany, 869970
Názov a číselný kód obce: Vojany, 543942
Názov a číselný kód okresu: Michalovce, 807
Názov a číselný kód kraja: Košický, 8

čím sa mení a dopĺňa rozhodnutie okresného úradu v sídle kraja č. OU-KE-OSZP2/2014/031020 zo dňa 01.10.2014, ktorým bol schválený plán prác, rozhodnutie č. OU-KE-OSZP2-2017/012700 zo dňa 17.05.2017, ktorým bol schválený aktualizovaný plán prác a rozhodnutie č. OU-KE-OSZP2-2021/005581 zo dňa 17.02.2021, ktorým bola schválená zmena plánu prác, a to nasledovne:

Harmonogram plánu prác – časové a vecné vymedzenie

P. č.	Názov predmetu	Termín plnenia
1.	Aktualizácia plánu prác na základe výsledkov pilotného pokusu	4.Q 2023 - 1.Q 2024
2.	Sanácia podzemných vôd – monitorovaná prirodzená atenuácia	1.Q 2024 - 4.Q 2033
3.	Spracovanie aktualizovanej analýzy rizika	1.Q – 2.Q. 2034

RegistryRecordNumber SE/004382/2024 RegistryRecordType Prijatý záznam RegistryRecordFormat Hodnoverne elektronický DateReceived 27. 3. 2024

Kópia

	znečisteného územia a jej predloženie na schválenie MŽP SR	
4.	Správa OGD k dosiahnutým výsledkom sanácie	1.Q 2034
5.	Rozhodnutie o najvhodnejšom spôsobe uzavretia a rekultivácie Odkaliska TPZ EVO (na základe výsledkov 10 ročného monitorovania a v súlade s rozhodnutím MŽP SR)	3.Q – 4.Q 2034

OGD – odborný geologický dohľad

Ostatné časti rozhodnutia okresného úradu v sídle kraja č. OU-KE-OSZP2-2014/031020 zo dňa 01.10.2014, aktualizovaného rozhodnutia č. OU-KE-OSZP2-2017/012700 zo dňa 17.05.2017 a rozhodnutia č. OU-KE-OSZP2-2021/005581 zo dňa 17.02.2021, ktorým bola schválená zmena plánu prác zostávajú nezmenené v platnosti.

Toto rozhodnutie je neoddeliteľnou súčasťou rozhodnutia okresného úradu v sídle kraja č. OU-KE-OSZP2/2014/031020 zo dňa 01.10.2014, aktualizovaného rozhodnutia č. OU-KE-OSZP2-2017/012700 zo dňa 17.05.2017 a rozhodnutia č. OU-KE-OSZP2-2021/005581 zo dňa 17.02.2021, ktorým bola schválená zmena plánu prác.

II.

u r č u j e p o d m i e n k y a k t u a l i z á c i e p l á n u p r á c

1. Slovenské elektrárne, a.s. budú zasielať okresnému úradu v sídle kraja ročnú správu z monitorovania, a to raz ročne do ukončenia monitorovania prirodzenej atenuácie, spätne za predošlý rok monitorovacieho obdobia.
2. Pôvodca – Slovenské elektrárne, a.s. - je povinný aktualizovať plán prác každých šesť rokov až do doby ukončenia realizácie plánu prác. Ak dôjde pri realizácii plánu prác k zmenám, je potrebné požiadať okresný úrad v sídle kraja o schválenie zmeny plánu prác.

Odôvodnenie

Dňa 15.12.2023 bola na okresný úrad v sídle kraja doručená žiadosť spoločnosti Slovenské elektrárne, a.s., so sídlom Mlynské nivy 47, 821 09 Bratislava, IČO: 35 829 052 o vydanie rozhodnutia vo veci schválenia aktualizovaného plánu prác na odstránenie environmentálnej záťaže MI (016) / Vojany – odkalisko EVO – SK/EZ/MI/498, na základe ktorej okresný úrad v sídle kraja začal v súlade s § 8 zákona o environmentálnych záťažiach konanie v predmetnej veci.

Okresný úrad v sídle kraja oznámil listom č. OU-KE-OSZP2-2024/006298-1 zo dňa 10.01.2024 podľa ustanovenia § 18 ods. 3 správneho poriadku začatie konania a zároveň podľa ustanovenia § 14 ods. 4 zákona o environmentálnych záťažiach vyzval združenia s právnou subjektivitou na prihlásenie sa za účastníka konania na základe písomnej žiadosti podanej najneskôr do 15 dní odo dňa zverejnenia výzvy. V oznámení ďalej uviedol, že účastníci konania môžu svoje pripomienky a námietky uplatniť najneskôr na ústnom pojednávaní a súčasne ich upozornil, že na neskôr uplatnené pripomienky a námietky neprihliadne, čím bola splnená povinnosť správneho orgánu v zmysle § 33 ods. 2 správneho poriadku.

Oznámenie o začatí konania bolo zverejnené formou verejnej vyhlášky na úradnej tabuli a na webovom sídle okresného úradu v sídle kraja v dňoch od 11.01.2024 do 25.01.2024.

RegistryRecordNumber SE/004382/2024 | RegistryRecordType Prijatý záznam | RegistryRecordFormat Hodnoverne elektronický | DateReceived 27. 3. 2024

Kópia

Verejná vyhláška bola zároveň vyvesená na úradných tabuliach obcí Vojany, Drahňov a Ižkovce. V lehote do 15 dní odo dňa zverejnenia výzvy sa za účastníka konania neprihlásili žiadne združenia s právnou subjektivitou.

Okresný úrad v sídle kraja si vyžiadal v súlade s § 14 ods. 6 zákona o environmentálnych záťažiach stanovisko Okresného úradu Michalovce, odboru starostlivosti o životné prostredie ako dotknutého orgánu. Okresný úrad Michalovce zaslal listom č. OU-MI-OSZP-2024/005292-003 zo dňa 05.03.2024 stanovisko za jednotlivé úseky štátnej správy, odboru starostlivosti o životné prostredie.

Orgán štátnej vodnej správy a orgán štátnej správy ochrany ovzdušia súhlasili s predloženým návrhom aktualizovaného plánu prác bez pripomienok.

Orgán štátnej správy ochrany prírody a krajiny vo svojom stanovisku uvádza nasledovné: „Záujmová lokalita sa nachádza v území s prvým stupňom ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, a zároveň nie je súčasťou území Natura 2000. Z hľadiska štátnej správy ochrany prírody a krajiny nemáme k predloženému plánu prác na odstránenie environmentálnej záťaže „Plán prác (aktualizácia) na odstránenie environmentálnej záťaže MI (016)/ Vojany – odkalisko EVO – SK/EZ/MI/498“ výhrady za podmienok, že v ďalších etapách budú dodržané ustanovenia zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.“.

Z hľadiska záujmov štátnej správy odpadového hospodárstva sa v stanovisku uvádza: „Súhlasíme so schválením predloženého aktualizovaného plánu prác na odstránenie environmentálnej záťaže „Plán prác (aktualizácia) na odstránenie environmentálnej záťaže MI (016)/ Vojany – odkalisko EVO – SK/EZ/MI/498“ s podmienkou, že so všetkými odpadmi, ktoré vzniknú pri realizácii všetkých navrhovaných prác sa bude nakladať alebo inak s nimi zaobchádzať v súlade so zákonom č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších právnych predpisov.“.

V súlade s § 14 ods. 9 zákona o environmentálnych záťažiach okresný úrad v sídle kraja nariadil ústne pojednávanie na deň 13.03.2024. Okresnému úradu v sídle kraja neboli do ústneho pojednávania vznesené žiadne pripomienky a námietky zo strany účastníkov konania. Na ústnom pojednávaní boli účastníci konania oboznámení so stanoviskami dotknutých orgánov a s aktualizovaným návrhom harmonogramu plánu prác na odstránenie predmetnej environmentálnej záťaže. Na ústnom pojednávaní bolo dohodnuté, že spoločnosť Slovenské elektrárne, a.s. bude zasielať okresnému úradu v sídle kraja ročnú správu z monitorovania, a to raz ročne do ukončenia monitorovania prirodzenej atenuácie, spätne za predošlý rok monitorovacieho obdobia. Predmetná požiadavka je zapracovaná do podmienok tohto rozhodnutia. Z ústneho pojednávania uskutočneného dňa 13.03.2024 bola spísaná zápisnica, ktorá je súčasťou spisového materiálu schvaľovaného aktualizovaného plánu prác.

Návrh plánu prác na odstránenie environmentálnej záťaže „MI (016) / Vojany – odkalisko EVO - SK/EZ/MI/498“ bol schválený rozhodnutím okresného úradu v sídle kraja č. OU-KE-OSZP2/2014/0131020 zo dňa 01.10.2014. Predkladaná aktualizácia plánu prác aktualizuje plán prác, ktorý bol schválený rozhodnutím č. OU-KE-OSZP2-2017/012700 zo dňa 17.05.2017 a zmenu plánu prác, ktorá bola schválená rozhodnutím č. OU-KE-OSZP2-2021/005581 zo dňa 17.02.2021.

Plán prác je aktualizovaný na základe výsledkov z geologického prieskumu životného prostredia „Odstránenie prioritných kontaminantov z vôd antropogénneho telesa odkaliska TPZ EVO – kombinovaný pilotný pokus a štúdia realizovateľnosti na sanáciu a rekultiváciu Odkaliska TPZ EVO“, ktorý prebiehal v rokoch 2021 – 2023.

RegistryRecordNumber SE/004382/2024 RegistryRecordType Prijatý záznam RegistryRecordFormat Hodnoverne elektronický DateReceived 27. 3. 2024

Kópia

Pilotný pokus nadviazal na všetky predchádzajúce práce, venujúce sa problematike Odkaliska TPZ EVO. Cieľom pilotného pokusu bolo súčasné zhodnotenie stavu dotknutých zložiek životného prostredia v priestore vplyvu environmentálnej záťaže.

Z hľadiska hodnotenia znečistenia horninového prostredia bolo konštatované, že v skúmanom území nebolo ani v pásme prevzdušnenia ani v pásme nasýtenia zistené významné znečistenie sledovanými ukazovateľmi a len ojedinele sa vyskytujú koncentrácie prekračujúce ID kritéria smernice MŽP SR č. 1/2015-7 stopovým prvkom molybdén. Vo vzorkách podzemnej vody boli namerané prekročenia intervenčného kritéria ukazovateľa molybdén. Ďalšie merané znečisťujúce látky – vanád, bór, amónne ióny NH_4^+ a TOC vykazovali zvýšené hodnoty, avšak získané výsledky pri časovom porovnaní dokazujú klesajúci trend koncentrácií. Sledované ukazovatele vo vzorkách odobraných z povrchovej vody toku Laborec spĺňali požiadavky uvedenej smernice.

Použitá metóda environmentálneho rizika nepotvrdila prítomnosť environmentálneho rizika pre receptory v biologickej kontaktnej zóne, ale preukázala aktuálnosť environmentálneho rizika, ktoré spočíva v riziku šírenia sa rozpustnej časti znečistenia v podzemnej vode, a teda sú potrebné sanačné a rekultivačné práce, zamerané na jeho elimináciu. Pri zistených koncentráciách znečisťujúcich látok nepredstavuje záujmové územie zdravotné riziko vo vzťahu k zamestnancom.

V rámci štúdie realizovateľnosti sanácie boli posudzované 4 sanačné varianty – nulový variant so zachovaním súčasného stavu, izolácia územia vybudovaním tesniacich bariér, úplné odstránenie znečistenia metódou ex situ a kombinovaný variant, ktorý predstavuje prirodzenú atenuáciu, sanáciu po navrhované cieľové hodnoty, rekultiváciu a uzatvorenie Odkaliska TPZ EVO.

Štatistické vyhodnotenie zmien mraku znečistenia potvrdilo postupnú redukciu rozmerov mraku znečistenia prírodnými procesmi, čo umožňuje považovať monitorovanú prirodzenú atenuáciu za akceptovateľný spôsob kontrolovanej sanácie. Na odstránenie kontaminácie sa pri tejto metóde využívajú prirodzené procesy bez vonkajšej podpory, to znamená, že koncentrácia znečistenia v podzemnej vode sa znižuje a obmedzuje s využitím prirodzených biologických a fyzikálno-chemických procesov ako sú riedenie, disperzia, sorpcia a chemické reakcie.

Vzhľadom na potrebu sledovania dynamiky prostredia, prípadných zmien hydrochemickej a hydrodynamickej situácie je potrebné monitorovanie migrácie znečistených látok až do dosiahnutia žiadaných hodnôt v očakávanom priestore.

Rozhodnutím MŽP SR č. R-AR 4131/2023 zo dňa 07.09.2023 bol schválený rozsah monitoringu lokality. V závere hodnotiaceho obdobia bude spracovaná aktualizácia analýzy rizika, ktorá zhodnotí sledované 10-ročné obdobie a v prípade potreby upraví rozsah monitoringu alebo sa pri dosiahnutí cieľových hodnôt sanácia ukončí. Na základe výsledkov sa následne rozhodne o najvhodnejšom spôsobe rekultivácie.

Pôvodca je povinný zabezpečiť aktualizáciu plánu prác každých šesť rokov až do doby ukončenia realizácie plánu prác. O ukončení realizácie plánu prác rozhoduje okresný úrad v sídle kraja na základe žiadosti podanej pôvodcom po ukončení monitorovania geologických faktorov životného prostredia.

Správny poplatok vo výške 33,- eur bol uhradený bankovým prevodom v súlade s položkou 171p, písm. a) zákona NR SR č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov.

RegistryRecordNumber SE/004382/2024 RegistryRecordType Prijatý záznam RegistryRecordFormat Hodnoverne elektronický DateReceived 27. 3. 2024

Kópia

Na základe uvedených skutočností a nakoľko zo strany žiadateľa boli splnené zákonom stanovené požiadavky pre schválenie aktualizovaného plánu prác na odstránenie predmetnej environmentálnej záťaže, rozhodol okresný úrad v sídle kraja tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v zmysle § 53 a § 54 správneho poriadku na Okresný úrad Košice, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Komenského 52, 041 26 Košice v lehote do 15 dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia. Včas podané odvolanie má odkladný účinok.

Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom až po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku.

JUDr. Henrieta Halászová
vedúca odboru

Doručuje sa:
1. Slovenské elektrárne, a.s., Mlynské nivy 47, 821 09 Bratislava 2
2. Obec Vojany, Vojany 72, 076 72 Vojany
3. Obec Drahňov, Drahňov 154, 076 74 Drahňov
4. Obec Ižkovce, Ižkovce 56, 076 72 Vojany

Na vedomie (po nadobudnutí právoplatnosti):
1. Ministerstvo životného prostredia SR, Sekcia geológie a prírodných zdrojov, Nám. Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava
2. Okresný úrad Michalovce, odbor starostlivosti o životné prostredie, Námestie slobody 1, 071 01 Michalovce

RegistryRecordNumber SE/004382/2024 | RegistryRecordType Prijatý záznam | RegistryRecordFormat Hodnoverne elektronický | DateReceived 27. 3. 2024